

ผู้ดูแล ๘๘๗๔
๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๒
๑๑.๐๐ น.
บันทึก ๑๙๒๐...
วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๒
เวลา ๑๑.๐๐ น.

ด่วนที่สุด

ที่ คค (ปคร) 0804/ 273

กระทรวงคมนาคม
ถนนราชดำเนินนอก
กรุงเทพฯ ๑๐๑๐

๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๒

เรื่อง รายงานการหยุดเดินรถของพนักงานการรถไฟแห่งประเทศไทย

เรียน เลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๒๐๕/๙๓๖๐ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย Checklist เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี

ตามที่ปรากฏเป็นข่าวต่อสาธารณะเกี่ยวกับพนักงานการรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) บางกอกสุมหยุดการเดินรถในบางช่วง ตั้งแต่วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๒ เป็นต้นมา ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนผู้ใช้บริการ เกิดความเสียหายต่อ รฟท. และการบริการของภาครัฐ นั้น

กระทรวงคมนาคมได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าว และได้ดำเนินการแก้ไขปัญหามาอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่วันเกิดเหตุ รวมทั้งได้มีการประชุมร่วมระหว่างผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัดกระทรวงคมนาคม ได้แก่ กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท กรมการขนส่งทางบก บริษัท ขนส่ง จำกัด และการรถไฟแห่งประเทศไทย เพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าในการให้ความช่วยเหลือผู้โดยสารที่ตกค้าง นอกจากนี้ รฟท. ยังได้จัดให้มีการประชุมวิสามัญของคณะกรรมการ รฟท. เพื่อแก้ไขปัญหาอีกทางหนึ่งด้วย กระทรวงคมนาคมจึงเห็นสมควรรายงานผลการดำเนินการตลอดจนแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบและพิจารณา ดังนี้

1. เรื่องเสนอเพื่อทราบ

1.1 สถานการณ์การหยุดเดินรถ

1.1.1 การหยุดเดินรถ

พนักงาน รฟท. ในพื้นที่เส้นทางภาคใต้ได้ยื่นขอลาป่วยพร้อมกันเป็นจำนวนมาก ผิดปกติ ในวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๒ โดยสถานีชุมทางหาดใหญ่ มีพนักงาน รฟท. ลาป่วยจำนวน ๔๙ คน

/จากจำนวน...

จากจำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 40.50 และต่อมาได้อ้างว่าหัวรถจักรอยู่ในสภาพที่ไม่สมบูรณ์ ไม่สามารถให้บริการได้ ทำให้มีการหยุดเดินรถไฟฟ้าในเส้นทางภาคใต้ซึ่งส่วนใหญ่เป็นรถทุบวนท้องถิ่น ดังนี้

- 1) วันที่ 16 ตุลาคม 2552 ขบวนรถหยุดเดินรถ จำนวน 14 ขบวน ทำให้มีผู้โดยสารได้รับผลกระทบ จำนวน 19,000 คน
- 2) วันที่ 17 ตุลาคม 2552 ขบวนรถหยุดเดินรถ จำนวน 21 ขบวน ทำให้มีผู้โดยสารได้รับผลกระทบ จำนวน 25,900 คน
- 3) วันที่ 18 ตุลาคม 2552 ขบวนรถหยุดเดินรถ จำนวน 28 ขบวน ทำให้มีผู้โดยสารได้รับผลกระทบ จำนวน 30,800 คน
- 4) วันที่ 19 ตุลาคม 2552 ขบวนรถหยุดเดินรถ จำนวน 30 ขบวน ทำให้มีผู้โดยสารได้รับผลกระทบ จำนวน 32,200 คน

ส่วนการเดินรถไฟทางไกล สามารถเดินรถได้ทุกเส้นทางยกเว้นรถไฟสายใต้ซึ่งพนักงานส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือเปิดเดินรถไฟได้ถึงสถานีสุราษฎร์ธานี

1.1.2 ความเสียหายจากการหยุดเดินรถ

จากเหตุการณ์การหยุดเดินรถของพนักงาน รฟท. ดังกล่าวข้างต้น ทำให้เกิดความเสียหายแก่ รฟท. ประมาณ 20.16 ล้านบาท ดังนี้

- 1) ความเสียหายจากการให้บริการผู้โดยสาร ประมาณ 13.54 ล้านบาท ประกอบด้วย
  - 1.1) การขาดรายได้จากการหยุดเดินรถทั้งดับริการ 7.54 ล้านบาท
  - 1.2) ผู้โดยสารคืนเงินค่าบัตรโดยสาร 4.00 ล้านบาท
  - 1.3) ขาดรายได้จากการซื้อขาย 1.50 ล้านบาท
  - 1.4) ค่าขนถ่ายผู้โดยสาร 0.50 ล้านบาท
- 2) ความเสียหายจากการให้บริการขนส่งสินค้า ประมาณ 6.62 ล้านบาท

1.2 การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าและการช่วยเหลือประชาชน

1.2.1 กระทรวงคมนาคมได้มอบหมายให้หน่วยงานในสังกัดให้ความช่วยเหลือผู้โดยสาร ดังนี้

1) กรมการขนส่งทางบก บริษัท ขนส่ง จำกัด และบริษัทเอกชนร่วมบริการจัดรถโดยสารมาให้บริการแทนถ่ายสัมภาระและรับผู้โดยสารที่ตกลงไปส่งยังจุดหมายปลายทาง โดย รฟท. เป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด

2) กรมการขนส่งทางบก กรมทางหลวง และกรมทางหลวงชนบทดูแลส่งเจ้าหน้าที่ในพื้นที่เข้าดูแลและช่วยเหลือประชาชนเพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทาง รวมทั้งการจัดหาอาหารที่พักชั่วคราว การขนถ่ายสัมภาระเพื่อเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสารไปยังจุดหมายปลายทางโดยสวัสดิภาพต่อไป

นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ ได้แก่ ทหาร ตำรวจ และฝ่ายปกครองได้จัดกำลังมาช่วยในการดำเนินการให้ความสงบแก่ผู้โดยสารด้วยเช่นกัน

1.2.2 ปัจจุบันรถจักรจำนวน 4 คัน ได้ถูกยึดไว้ที่โรงพยาบาลใหญ่ โดยพนักงานอ้างว่า มีสภาพไม่สมบูรณ์ ไม่อาจนำมาใช้เดินรถได้ ในขณะที่วิศวกรใหญ่ฝ่ายการซ่างกลืนยันว่ารถจักรดังกล่าวอยู่ในสภาพที่ใช้การได้ตามข้อบังคับและระเบียบการเดินรถ พ.ศ. 2549 เนื่องจากเป็นรถจักรที่เดินรถมาตามปกติจากกรุงเทพสถานีต้นทาง และเมื่อเดินรถถึงสถานีชุมทางหาดใหญ่ พนักงาน รฟท. ที่สถานีชุมทางหาดใหญ่อ้างว่า รถจักรมีสภาพไม่สมบูรณ์ต้องซ้อมบำรุงก่อน และยึดไว้ไม่ให้เดินรถ ผู้บริหาร รฟท. จึงได้จัดพาณิชยานขับรถและซ่างเครื่องจำนวน 4 ชุด จากส่วนกลางไปสำรวจในพื้นที่เพื่อเดินรถทันที เมื่อกู้รถจักรคืนได้ โดยการกู้รถคืนดังกล่าว กระทรวงคมนาคมได้ประสานหน่วยทหารและตำรวจ ตลอดจนฝ่ายปกครองในพื้นที่เพื่อดำเนินการด้วยแล้ว

1.2.3 กรณีที่เกิดเหตุการณ์โดยสารถูกพนักงานขับรถไฟทึ้งตกรถดับ ไว้กลางทาง ที่สถานีชุมพร กรณีนี้เกิดจากการที่รถไฟสามารถเดินรถได้ถึงสถานีปลายทางที่สถานีสุราษฎร์ธานี จึงต้องมีการส่งผู้โดยสารที่สถานีชุมพร หลังส่วน ละเม ะ และสถานีสุราษฎร์ธานี ตามลำดับ เพื่อไม่ให้ผู้โดยสารไปแออัด ที่สถานีสุราษฎร์ธานี ซึ่งจะทำให้ยากต่อการขนส่งผู้โดยสาร รฟท. จึงได้กระจายจุดจอดเพื่อให้เจ้าหน้าที่ กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท ดูแลผู้โดยสารได้อย่างทั่วถึง และบริษัท ขนส่ง จำกัด จัดรถรับส่งได้อย่างสะดวก โดยไม่แออัดอยู่ในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1.2.4 ปัจจุบัน รฟท. ได้รับการประสานงานจากอธิบดีพนักงานขับรถ รฟท. ที่เกี่ยวข้อง อายุแล้ว เมื่อเดือนกันยายน 2552 จำนวน 28 นาย ได้แจ้งความจำนำที่จะให้ความช่วยเหลือในการเดินรถให้ รฟท. เพื่อบรรเทาปัญหาที่เกิดขึ้น แต่เนื่องจากข้อบังคับและระเบียบการเดินรถ พ.ศ. 2549 ของ รฟท. กำหนดให้ผู้ที่จะอยู่ในห้องพนักงานขับรถบนขบวนรถไฟจะต้องเป็นพนักงาน รฟท. เท่านั้น คณะกรรมการ รฟท. ในการประชุมวิสามัญ เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2552 จึงมีมติให้ปรับปรุงระเบียบดังกล่าว เพื่อให้บุคคลใดๆ ที่มีความรู้ ความสามารถในการเดินรถ เช่น อธิบดีพนักงานขับรถไฟที่เกี่ยวข้อง อายุแต่ยังมีคักภาพในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ รฟท. สามารถรับพนักงานดังกล่าวมาช่วยสนับสนุนในการเดินรถได้

1.3 การตรวจสอบข้อเท็จจริง

คณะกรรมการ รฟท. ในการประชุมวิสามัญ เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2552 ได้มีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการลាឤดูดของพนักงาน รฟท. และคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความสมบูรณ์ของรถจักร โดยมีหน่วยงานภายนอกร่วมเป็นกรรมการด้วย ทั้ง 2 คณะ เพื่อความเป็นธรรมในการตรวจสอบดังกล่าว และนำผลการตรวจสอบมาดำเนินการตามระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องต่อไป

1.4 การแก้ไขปัญหาระยะยา

กระทรวงคมนาคม ได้เล็งเห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นใน รพท. อย่างเร่งด่วนในลักษณะของการยกเครื่องหรือปฏิรูป รพท. ทั้งองค์กรในทุกด้าน จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการ รพท. จำนวน 4 คนและประกอบด้วย คณะกรรมการฯ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน คณะกรรมการฯ ด้านทรัพย์สิน คณะกรรมการฯ ด้านกฎหมายและระเบียบข้อบังคับ และคณะกรรมการฯ ด้านบุคลากรและอัตรากำลัง เพื่อแก้ไขปัญหาการดำเนินงานด้านต่างๆ ของ รพท. อย่างเป็นรูปธรรม นำไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง ซึ่งกระทรวงคมนาคมจะนำเสนอคณะกรรมการรัฐเพื่อพิจารณาภายใน 3 สัปดาห์

2. เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

2.1 รพท. ได้เสนอให้กระทรวงคมนาคมพิจารณาดำเนินการตามวาระที่มีรายวัน เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2541 โดยให้ รพท. บรรจุผู้ที่จบการศึกษาจากโรงเรียนวิศวกรรมศาสตร์ เป็นพนักงาน รพท. จำนวน 171 นาย ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ รพท. ในการประชุมวิสามัญ เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2552 แล้ว ตามเหตุผลและข้อเท็จจริง ดังนี้

2.1.1 มติคณะกรรมการรัฐเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2541 ตามหนังสือที่อ้างถึง มีข้อจำกัด เกี่ยวกับการรับพนักงานใหม่ของ รพท. ทำให้ รพท. ฝ่ายซ้างกลขาดพนักงานกว่าจำนวน 380 อัตรา แยกเป็น พนักงานขั้นรด 209 อัตรา พนักงานซ้างเครื่อง 171 อัตรา

2.1.2 รพท. ไดเตรียมแผนกำลังคนไว้ โดยการเปิดทำการสอนนักเรียนวิศวกรรมศาสตร์ ที่มีผู้จบการศึกษานาที 2551 จำนวน 171 ราย ประกอบด้วย แผนกซ้างเครื่องกล 121 คน และแผนกเดินรถ และโยธา 50 คน ซึ่งบังบัน รพท. ไม่แก้ไขเฉพาะหน้าโดยจ้างลูกจ้างเฉพาะรายจากนักเรียนวิศวกรรม ที่จบการศึกษาแล้ว แต่ลูกจ้างดังกล่าวไม่สามารถปฏิบัติงานระบบหัวรถจักรได้ เนื่องจากไม่ได้มีสถานะเป็น พนักงานของ รพท.

2.1.3 จากปัญหาการหยุดเดินรถที่เกิดขึ้น รพท. จึงพิจารณาเห็นว่า มีความจำเป็น ที่ต้องมีพนักงานขั้นรดแทนให้เป็นไปตามกรอบอัตรากำลังที่ยังขาดอยู่ และโดยที่ขั้นตอนการจะเป็น พนักงานขั้นรดไฟต้องใช้เวลา 7 ปี สำหรับการฝึกจากการเป็นซ้างเครื่องฝึกหัด ซ่างเครื่อง 2 และซ่างเครื่อง 1 และสอบผ่านขั้นสุดท้ายเป็นพนักงานขั้นรด จึงเห็นสมควรขอยกเว้นมติคณะกรรมการรัฐเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2541 เพื่อบรรจุผู้ที่จบการศึกษาจากโรงเรียนวิศวกรรมศาสตร์จำนวน 121 ราย เป็นพนักงาน รพท. ในตำแหน่งซ่างเครื่องฝึกหัด และจำนวน 50 ราย เป็นพนักงาน รพท. ในตำแหน่งพนักงานเดินรถ และโยธา ทั้งนี้ เมื่อมีการบรรจุพนักงานใหม่แล้ว รพท. จะได้บริหารจัดการเกี่ยวกับพนักงานขั้นรดให้ปฏิบัติ หน้าที่ในแต่ละพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2.2 กระทรวงคุณภาพมีการณาเล็ง เห็นชอบด้วยตามที่ รพท. เสนอในข้อ 2.1 เพื่อเป็น การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนอัตรากำลังด้านช่างกล ด้านเดินรถและโยธาทั้งระบบ อันจะเป็นการเสริมสร้าง ศักยภาพ ประสิทธิภาพในการเดินรถมากขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดผลดีต่อ รพท. ขวัญและกำลังใจของพนักงาน และประชาชนมีความมั่นใจในบริการของ รพท. มากขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการและรับมติตามประจีนข้างท้ายนี้ต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

1. รับทราบสถานการณ์การหยุดเดินรถ การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า การให้ความช่วยเหลือ ผู้โดยสาร และการแก้ไขปัญหาระยะยาวตามที่เสนอในข้อ 1.1

2. พิจารณาให้ความเห็นชอบให้ รพท. ยกเว้นการปฏิบัติตามมติคุณระรูมนตรีเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2541 โดยอนุมัติให้ รพท. รับพนักงาน รพท. จำนวน 171 อัตรา ประกอบด้วย ตำแหน่ง ช่างเครื่องฝึกหัด จำนวน 121 อัตรา และตำแหน่งพนักงานเดินรถและโยชา จำนวน 50 อัตรา

ขอแสดงความนับถือ

(นายโสภณ ชาرامย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคุณภาพ

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร

สำนักแผนงาน

โทร. 0 2215 4099

โทรสาร 0 2215 4099